

Q&A Spørgsmål og svar om Center for Karakterdannelse

Hvad er Center for Karakterdannelse?

Center for Karakterdannelse er et videns- og resourcecenter for karakterdannelse.

Hvem er Center for Karakterdannelse?

Center for Karakterdannelse er et fagligt fællesskab af folkeskoler, fagorganisationer, kommuner og fageksperter, som alle arbejder med karakterdannelsens værdier, viden og virke.

Hvad drømmer Center for Karakterdannelse om?

Center for Karakterdannelse drømmer om, at danske børn og unge igennem både dannelse og uddannelse er livsoplyste, livsduelige, eksistentielt robuste og moralsk ansvarlige medmennesker og medborgere.

Hvad vil Center for Karakterdannelse?

Center for Karakterdannelse vil skabe en ny faglig bevidsthed og bevægelse om karakterdannelse i folkeskolen. Centret vil tjene folkeskolen med værdier, viden og værktøjer til praksis i skolelivet.

Centret vil inspirere, motivere og udruste skolekultur og pædagogisk faglighed i skolelivet, så karakterdannelse og kompetenceuddannelse integreres, og dermed kultiverer karakterstyrker som vedholdenhed, selvkontrol, tillid, viljestyrke, nysgerrighed, ansvarlighed, engagement, empati, taknemmelighed og livsmod.

Hvad tilbyder Center for Karakterdannelse?

Center for Karakterdannelse tilbyder undervisningsmaterialer, netværk, podcast, viden, artikler, forskning, arrangementer, fagkonsulenter, webinarer og andet, der kan inspirere, motivere og udruste skolelivet til karakterdannelse.

Hvem startede Center for Karakterdannelse?

Idéen om Center for Karakterdannelse blev udviklet i årene 2021-2023 af Mølleskolen i Ry og Jonas Norgaard Mortensen, direktør i NORGAARD®; sammen med en lang række af de folkeskoler, fagorganisationer og fageksperter, som idag er en del af centeret.

Hvor har Center for Karakterdannelse til huse?

Center for Karakterdannelse bygges op fra neden i årene 2023-2026. I udviklingsårene bruger centret ikke ressourcer til eget kontor eller sekretariat, men virker fra - og har til huse hos - udviklingshuset NORGAARD® og resten af udviklingsfællesskabet. Center for Karakterdannelse åbner dørene til eget sekretariat på grundlovsdag den 5. juni 2026, hvilket markeres med åbningsreception og -konference om karakterdannelse.

Hvordan opbygges Center for Karakterdannelse?

Center for Karakterdannelse opbygges fra neden ved at 10 skoler, støttet af 10 fageksperter, fem kommuner og 10 fagorganisationer, bliver udviklingshuse for karakterdannelse. I udviklingsforløbene vil lærere og pædagoger dels blive opkvalificeret i karakterdannelse og dels bidrage til udviklingen af fagforståelse, karakterdannende skolekultur, kvalitetsmaterialer og konkrete redskaber om og til karakterdannelse i skolelivet.

I første projektår arbejder Mølleskolen i Ry som en pilotskole og foregangsskole, hvorefter udviklingsarbejdet fortsættes og udfoldes på de 9 andre skoler. Center for Karakterdannelse åbner dørene på Grundlovsdag 5. juni 2026 og skal sammen med det tilknyttede netværk af folkeskoler, kommuner, fageksperter og fagorganisationer drive og fortsætte udbredelsen af karakterdannelse som faglig bevidsthed og praksisnær bevægelse på skoler i Danmark.

I udviklingsårene 2023 - 2026 formaliserer Center for Karakterdannelse sig fra først at være et projektfællesskab og -netværk til at blive et konsolideret center.

Hvem leder Center for Karakterdannelse?

Center for Karakterdannelse ledes af direktør og forfatter Jonas Norgaard Mortensen samt en nationale styregruppe med Kristian Toft som formand. Kristian Toft, som er tidligere lærer og skoleleder, er direktør for DCUM - Dansk Center for Undervisningsmiljø. Professor Svend Brinkmann er fagekspert og forskningsvejleder for Center for Karakterdannelse.

Hvor kommer finansieringen fra til Center for Karakterdannelse?

Center for Karakterdannelse opbygges i årene 2023-2026 med finansiering fra alle projektpartnere samt med en fondsbevilling fra Samfonden. Finansieringen til den langsigtede drift af Center for Karakterdannelse bliver en kombination af medlemskontingent, fonde, finanslov, salg og samarbejdspartnere.

Hvem kan blive medlemmer af Center for Karakterdannelse?

Alle skoler og fagorganisationer kan blive medlem af Center for Karakterdannelse. Et medlemskab giver adgang til centrets netværk, arrangementer og ressourcer samt en certificering som dannelsesskole.

Hvilken forskning bedriver Center for Karakterdannelse?

Center for Karakterdannelse har indgået et formaliseret forsknings samarbejde med Aalborg Universitet og med professor Svend Brinkmann som forskningsvejleder for Center for Karakterdannelse. Forsknings samarbejdet indeholder også en ph.d., hvor projektaktiviteter såsom teoretisk forståelse af karakterdannelse, kvalitative forundersøgelser, bogudgivelser og aktionslæringsforløb løftes ind i en akademisk forskningsramme.

Hvad er definitionen af karakterdannelse ifølge Center for Karakterdannelse?

I forståelsen af karakterdannelse er Center for Karakterdannelse inspireret af den tyske filosof Hans-Georg Gadamer, som i sit hovedværk *Sandhed og metode* fra 1960 definerede dannelse som "højnelse til humanitet gennem kultur". Børn og unge skal igennem skolekulturen højnes (opvækkes, opdrages, oplyses, oplæres) til humanitet: menneskelighed og medmenneskelighed. Begrebet karakterdannelse henviser mere specifikt til de evner og egenskaber, eller dyder, som enhver skal tilegne sig i dannelsesprocessen for at kunne "højnes til humanitet". Det kan være personlig integritet, mod, mådehold, retfærdighedssans, nysgerrighed, samarbejdsevne og omsorgsfuldhed.

Hvem sidder i den nationale styregruppe for Center for Karakterdannelse?

I Center for Karakterdannelses nationale styregruppe sidder Kristian Toft, formand og direktør for DCUM; Tav Klitgaard, direktør for Zetland; Kirsten Margrethe Andersen, fmd. Grundtvigsk Forum og lektor UC Syd; Mattias Stølen Due, direktør for Center for Familieudvikling; John Rydahl, lærer, formand for Religionslærerforeningen; Henrik Bonde Johansen, skoleleder for Mølleskolen. Samt centerleder Jonas Norgaard Mortensen, forfatter og direktør i NORGAARD®. Styregruppen vil blive udvidet og tilpasset efter formålet og bliver bestyrelse for Center for Karakterdannelse.

Hvem er NORGAARD®

NORGAARD® og direktør Jonas Norgaard Mortensen har fået ansvar for projektledelsen af opbygningen af Center for Karakterdannelse, herunder kontrahering med underleverandører, administration og kommunikation, koordination af processer og produktion af leverancer. NORGAARD® er en uddannelses-, rådgivnings- og udgiver virksomhed med speciale i Nordisk livsfilosofi, demokrati og dannelse.

Hvem er med i projektfællesskabet omkring Center for Karakterdannelse?

Opbygningen af Center for Karakterdannelse er et projekt- og udviklingsfælles bestående af:

- Fem kommuner: Ikast-Brande, Skanderborg, Nyborg, Ishøj og Guldborgsund Kommune.
- Ti folkeskoler: Se hjemmesiden og projektbeskrivelsen.
- Ti fagorganisationer: Center for Karakterdannelse samarbejder med en lang række fagorganisationer. Se hjemmesiden og projektbeskrivelsen.
- Ti fageksperter: Se hjemmesiden og projektbeskrivelsen.
- En national styregruppe.
- Et forskningssamarbejde med Aalborg Universitet og forskningsvejleder Svend Brinkmann.
- Centerleder Jonas Norgaard Mortensen.

Hvem er Center for Karakterdannelses fageksperter?

Center for Karakterdannelse samarbejder med en række førende fageksperter for supplerende at kvalificere centrets arbejde og netværk. Hver fagekspert bidrager med: a) viden og forskning, b) bidrag til forundersøgelse og evaluering, c) oplæg til arrangementer, d) oplæg på skoler, e) et teoretisk bogkapitel om karakterdannelse samt f) tilknyttes Center for Karakterdannelse. Centerets fageksperter og fagpanel er:

- Finn Thorbjørn Hansen, professor i praktisk filosofi, Aalborg Universitet
- Kirsten M. Andersen, Fmd Grundtvigsk Forum, Lektor University College Syd
- Lene Tanggaard, professor i pædagogisk psykologi, Designskolen
- Ole Sejer Iversen, professor i interaktionsdesign, Aarhus Universitet
- Ove Korsgaard, professor emeritus, Aarhus Universitet, DPU
- Paul Otto Brunstad, professor, NLA Høgskolen, Bergen, Norge
- Stefan Hermann, direktør LIFE, tidl. rektor Københavns Professionshøjskole
- Stine Liv Johansen, lektor, ph.d., Lektor, Aarhus Universitet
- Svend Brinkmann, professor i almen psykologi, Aalborg Universitet
- Søren Østegaard, Centerchef og ph.d. Center for Ungdomsstudier (CUR)

Projektets nestor og fagekspert posthumt: Per Schultz Jørgensen, pædagogisk psykologisk ekspert i børn og karakterdannelse.

Hvad bygger Center for Karakterdannelse på?

Centret bygger idéhistorisk på blandt andet Aristoteles' dydsetik, oplysningstidens pædagogiske tænkere samt nordisk livsfilosofi og dannelses- og oplysningsidealer som de udtrykkes af fx N.F.S. Grundtvig, Hal Koch og K.E. Løgstrup. Centret bygger også på erfaringerne fra et dannelsesprojekt i Guldborgsund Kommune; et vellykket referenceprojekt med "proof of concept, commitment and capacity". Se dannelseskommune.dk

Hvilke karakterstyrker arbejder Center for Karakterdannelse med?

I udviklingsårene 2023-2026 har Center for Karakterdannelse valgt at arbejde med ti dyder eller karakterstyrker. Der findes mange dyder og karakterstyrker, som er afgørende for menneskers dannelse, men de ti er udvalgt af skolefolk og praktikere som særligt relevante for skolelivet netop nu. De ti karakterstyrker er vedholdenhed, selvkontrol, tillid, viljestyrke, nysgerrighed, ansvarlighed, engagement, empati, taknemmelighed og livsmod.

Hvilke kommunikationskanaler har Center for Karakterdannelse?

Center for Karakterdannelse kommunikerer via følgende kanaler:

- Hjemmesiden www.karakterdannelse.dk
- Podcasten "karakterdannelse"
- Nyhedsbreve (tilmelding på hjemmesiden)
- Instagram "karakterdannelse"
- Bog: udgivelse af teoretisk bog om karakterdannelse i 2025

Hvilke partnerskaber har Center for Karakterdannelse?

Center for Karakterdannelse indgår løbende samarbejdsaftaler og partnerskaber med relevante fagorganisationer. Centret har fx indgået samarbejdsaftaler med:

- Mediet Zetland om udviklingen af en forretningsplan som sikrer en finansiel og faglig styrke og bæredygtighed for Center for Karakterdannelse.
- VIA University om "Filosofisk væksthus for karakterdannelse" og læreruddannelsen.
- Grundtvigs Skoletjeneste om "Grundtvig og karakterdannelse".
- Organisationen RESAM om karakterdannelse i religiøse traditioner (jødedom, kristendom og islam).
- Center for Familieudvikling om forældreskab, skole-hjem samarbejde og karakterdannelse.